

امشب از شبهای دیگر افضل است

در هدیه الزائر ذکر شده، شب بیست و سوم ماه مبارک رمضان از دو شب دیگر یعنی شب نوزدهم و شب بیست و یکم افضل است و از احادیث بسیار مستفاد می شود که شب قدر همین است و در این شب جمیع امور بر وفق حکمت مقدر می گردد.

در هدیه الزائر ذکر شده، شب بیست و سوم ماه مبارک رمضان از دو شب دیگر یعنی شب نوزدهم و شب بیست و یکم افضل است و از احادیث بسیار مستفاد می شود که شب قدر همین است و در این شب جمیع امور بر وفق حکمت مقدر می گردد.

اعمال شبهای قدر بر دو نوع است: اعمالی که در هر سه شب انجام می شود و به اعمال مشترک معروف است و اعمالی که مخصوص هر یک از شبهای مبارک نوزدهم، بیست و یکم و بیست و سوم است.

اعمال مشترک:

(۱) غسل کردن که بهتر است مقارن غروب آفتاب غسل کرده و نماز عشا با غسل خوانده شود.

(۲) خواندن ۲ رکعت نماز که در هر رکعت بعد از حمد، هفت مرتبه سوره توحید را خوانده و بعد از نماز هفتاد مرتبه گفته شود: اَسْتَغْفِرُاللهَ وَ اَتُوبُ اِلَيْهِ.

(۳) قرآن مجید را باز کرده و در مقابل خود گذاشته و دعای اللهم اِنِّی اَسْئَلُکَ بِکِتَابِکَ الْمُنْزَلِ وَ مَا فِیهِ اَسْمُکَ الْاَکْبَرُ و اَسْمَاکَ الْحُسْنٰی وَ مَا یُخَافُ وَ یُرْجٰی اَنْ تَجْعَلَنی مِنْ عَتَقَائِکَ مِنَ النَّارِ را بخوانید و هر حاجت که دارد بخواهد.

(۴) قرآن کریم را بر سر گرفته و مناجات اللهم بِحَقِّ هَذَا الْقُرْآنِ وَ بِحَقِّ مَنْ اَرْسَلْتَهُ بِهِ وَ بِحَقِّ کُلِّ مُؤْمِنٍ مَدَحْتَهُ فِیْهِ وَ بِحَقِّکَ عَلَیْهِمْ فَلَا اَحَدٌ اَعْرِضُ بِحَقِّکَ مِنْکَ را بخوانید.

10 مرتبه بگوید: یَا اَلله

10مرتبه: بِمُحَمَّدٍ

10مرتبه: یَعْلٰی

10مرتبه: بِفَاطِمَةَ

10مرتبه: بِالْحَسَنِ

10مرتبه: بِالْحُسَیْنِ

10 مرتبه: یَعْلٰی بَنِ الْحُسَیْنِ

10 مرتبه: بِمُحَمَّدِ بْنِ عَلِیٍّ

10مرتبه: بِجَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ

10مرتبه: بِمُؤَسٰی بْنِ جَعْفَرٍ

10مرتبه: یَعْلٰی بَنِ مُوسٰی

10مرتبه: بِمُحَمَّدِ بْنِ عَلِیٍّ

10 مرتبه: بِعَلَىٰ بْنِ مُحَمَّدٍ

10 مرتبه: بِالْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ

10 مرتبه: بِالْحُجَّةِ.

پس از این عمل هر حاجتی که داری طلب کن.

(۵) زیارت بارگاه امام حسین(ع) و خواندن زیارت آن حضرت

(۶) احیا داشتن (بیدار ماندن و عبادت کردن) در این شب‌ها. در روایات بسیاری از پیامبر(ص) و معصومین(ع) نقل شده است هر کس شب قدر را احیا کند، گناهان او آمرزیده شود.

(۷) فضیلت و پاداش بسیار دارد که صد رکعت نماز خوانده شود و بهتر است که در هر رکعت بعد از سوره مبارک حمد، ده مرتبه سوره‌ی توحید خوانده شود.

(۸) خواندن دعای زیر و طلب بخشش و رحمت از خدا برای گشایش امور مسلمین و خلق خدا: اللَّهُمَّ إِنِّي أَمْسَيْتُ لَكَ عَبْدًا دَاخِرًا لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ...

در این شب‌های مبارک، اعمال زیر نیز سفارش شده است:

(۱) خواندن ۲ رکعت نماز برای سلامتی امام زمان(عج) و تعجیل در ظهور آن حضرت

(۲) خواندن ۲ رکعت نماز برای شادی روح همه‌ی درگذشتگان و اسیران خاک و ۲۵ بار گفتن ذکر "اللهم اغفر لی لجميع المومنین و المومنات و المسلمین و المسلمات"

(۳) خواندن ۲ رکعت نماز تقدیم به اهل بیت پیامبر(ص) و خواندن دعای توسل

(۴) خواندن ۲ رکعت نماز حضرت زهرا(س): در رکعت اول بعد از حمد صد مرتبه سوره قدر و در رکعت دوم بعد از حمد صد مرتبه سوره توحید

(۵) خواندن سوره‌های مبارک دخان و قدر

از برای این شب غیر از اعمالی که با دو شب سابق شریک است چند عمل دیگر است:

اول: خواندن سوره عنکبوت و روم که امام جعفر صادق(ع) قسم یاد فرموده که خواننده این دو سوره در این شب از اهل بهشت است.

دوم: خواندن سوره حم دخان

سوم: خواندن سوره قدر هزار مرتبه

چهارم: تکرار کند در این شب بلکه در تمام اوقات این دعا را؛ اللهم کن لولیک الحُجَّةَ بن الحسن صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ و عَلَی ابائِهِ فی هذه السَّاعَةِ، و فی کُلِّ سَاعَةٍ وَلِیًّا و حَافِظًا وَقَائِدًا وَ نَاصِرًا وَ دَلِیلًا وَ عَیْنًا حَتَّى تُسَکِنَهُ اَرْضَکَ طَوْعًا وَ تُمَتِّعَهُ فیها طَوِیلًا.

پنجم: بخواند: اللَّهُمَّ اَمْدُدْ لی فی عُمْرِی وَ اَوْسِعْ لی فی رِزْقِی وَ اَصِحِّ لی جِسْمِی وَ بَلِّغْنِی اَمَلِی وَ اِنْ کُنْتُ مِنَ الْأَشْقِیَاءِ فَاَمَحْنِی مِنَ الْأَشْقِیَاءِ وَ اَکْثِبْنِی مِنَ السُّعْدَاءِ فَإِنَّکَ قُلْتَ فی کِتَابِکَ الْمُنْزَلِ عَلَی نَبِیکَ الْمُرْسَلِ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ وَ آلِهِ یَمْحُو اللّهُ مَا یَشَاءُ وَ یُثَبِّتُ وَ یُعِزُّهُ أَمُّ الْکِتَابِ

ششم: بخواند: اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِيمَا تَقْضِي وَ فِيمَا تُقَدِّرُ مِنَ الْأَمْرِ الْمَحْتُمِ وَ فِيمَا تَقْرُقُ مِنَ الْأَمْرِ الْحَكِيمِ فِي لَيْلَةِ الْقَدَرِ مِنَ الْقَضَاءِ الَّذِي لَا يُرَدُّ وَ لَا يُبَدَّلُ أَنْ تُكْتَبَنِي مِنْ حُجَّاجِ بَيْتِكَ الْحَرَامِ فِي عَامِي هَذَا الْمَبْرُورِ حَجَّهُمُ الْمَشْكُورِ سَعْيُهُمُ الْمَغْفُورِ دُئُوبُهُمُ الْمَكْفَرِ عَنْهُمْ سَيِّئَاتُهُمْ وَ اجْعَلْ فِيمَا تَقْضِي وَ تَقْدِرُ أَنْ تُطِيلَ عُمْرِي وَ تُوسِّعَ لِي فِي رِزْقِي.

هفتم: بخواند این دعا را که در اقبال است: يَا بَاطِنَا فِي ظَهْرِهِ وَ يَا ظَاهِرَا فِي بُطُونِهِ وَ يَا بَاطِنَا لَيْسَ يَخْفَى وَ يَا ظَاهِرَا لَيْسَ يَرَى يَا مَوْصُوفَا لَا يَبْلُغُ بِكَيْفِيَّتِهِ مَوْصُوفٌ وَ لَا حَدٌّ مَحْدُودٌ وَ يَا غَائِبَا [غَائِبٌ] غَيْرَ مَقْفُودٍ وَ يَا شَاهِدَا [شَاهِدٌ] غَيْرَ مَشْهُودٍ يُطْلَبُ فَيُصَابُ وَ لَا يَخْلُو [لَمْ يَخْلُ] مِنْهُ السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ وَ مَا بَيْنَهُمَا طَرْفَةَ [طَرْفَةٍ] عَيْنٍ لَا يُدْرِكُ بِكَيْفٍ [بِكَيْفٍ] وَ لَا يُؤَيِّنُ بَأَيْنٍ [بَأَيْنٍ] وَ لَا بَحِثٍ [بَحِثٍ] أَنْتَ ثَوْرُ الثَّوْرِ وَ رَبُّ الْأَرْبَابِ أَحَطْتَ بِجَمِيعِ الْأُمُورِ سُبْحَانَ مَنْ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ سُبْحَانَ مَنْ هُوَ هَكَذَا وَ لَا هَكَذَا غَيْرُهُ پس دعا می‌کنی به آنچه خواهی.

هشتم: آنکه غیر از غسل اول شب، غسلی نیز در آخر شب کند و بدان که از برای غسل و احیاء این شب و زیارت امام حسین(ع) و صد رکعت نماز فضیلت بسیار و تأکید شده (شیخ در تہذیب روایت کرده از ابو بصیر از امام جعفر صادق(ع) که فرمود: در شبی که امید می رود شب قدر باشد صد رکعت نماز کن بخوان در هر رکعت قل هو الله أحد را 10 مرتبه گفت گفتم فدایت شوم اگر قوت نداشته باشم ایستاده بجا آورم فرمود نشستہ بجا آور گفتم اگر قوت نداشته باشم نشستہ بجا آورم فرمود بجا آور به همان حالی که به قفا خفته‌ای در فراش خود.

از دعائم الاسلام روایت است که: حضرت رسول(ص) در دهه آخر ماه رمضان رختخواب خود را جمع می کرد و کمر خود را محکم می بست برای عبادت و در شب بیست و سوم اهل خود را بیدار می کرد و آنها را که خواب ربوده بود آب به صورتشان می پاشید و حضرت فاطمه(س) نمی گذاشت در این شب احدی از اهلش بخوابد و علاج می فرمود خواب آنها را به کمی طعام و مهیا می کرد آنها را برای احیاء آن شب از روز یعنی امر می فرمود که روز را خواب و استراحت کنند که شب خوابشان نبرد و احیا بدارند و می فرمود که محروم کسی است که از خیر امشب محروم بماند.

روایت شده که امام جعفر صادق(ع) سخت مریض شده بود چون شب بیست و سوم ماه رمضان شد موالی خود را امر فرمود که حرکتش دادند به مسجد بردند و آن شب را در مسجد بود تا به صبح.

علامه مجلسی فرموده که هر مقدار قرآن که ممکن باشد در این شب بخوانید و دعا‌های صحیفه کامله را بخوانید، خصوصا دعای مکارم الاخلاق و دعای توبه و روزهای این شبها را نیز باید حرمت داشت و به عبادت و تلاوت و دعا به سر آورد زیرا که در احادیث معتبره وارد شده است که روز قدر در فضیلت مثل شب قدر است.